



Betreft:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Het Koninkrijk der hemelen	Auteur:	Ds. N.P.J. Kleiberg
Nummer 2019-01		Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen	

1. Het Koninkrijk der hemelen. Inleiding.

Lezen: Mattheüs 3 vs. 1 t/m 12 en 13 vs. 44 t/m 50

Zingen: Psalm 145 vs. 4 en 5
Psalm 68 vs. 13 en 16

Aandachtspunten.

Als we de aankomende keren zullen luisteren naar wat Mattheüs zegt aangaande de gelijkenissen, die beginnen met “Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan...” is het goed vooraf ons te realiseren, dat alle evangelisten nog staan in de Oude Testamentische bedeling. Pas met de woorden van Christus “Het is volbracht” is de Oude Testamentische bedeling voorbij, is het voorhangsel gescheurd en zijn de bloedige, schaduwachtige diensten opgeheven. Dus wat de evangelisten schrijven wordt dan ook verstaan in de nog schaduwachtige bedeling van die tijd. Een tijd waarin alles nog heen wijst naar de komst van de beloofde Messias, zoals de joden heden ten dage ook nog doen.

Ook moeten we erop letten dat elke evangelist op zijn eigen wijze het evangelie heeft geschreven, weliswaar onder de leiding van Gods Geest, ofwel door de inspiratie van de Heilige Geest.

Mattheüs begint met het geslachtsregister. Voor joden belangrijk omdat daardoor aangetoond kon worden waar iemand van afstamde. En door deze stamboom toont Mattheüs aan dat Christus uit het huis en geslacht van David komt, zoals het in het Oude testament is voorgezegd.

Markus begint direct in de tijd als Christus op dertigjarige leeftijd met Zijn werk begint. De geboorte, maar ook het leven van Jezus tot aan zijn dertigste jaar verhaald Markus niet. Hij begint direct in de tijd en wijst op de bevoegdheid van Christus om te spreken omdat Hij de leeftijd heeft bereikt dat iemand mocht onderwijzen, een rabbi mocht zijn.

Lukas schrijft aan de heidenen en verhaalt daarom zo uitgebreid hoe het alles in zijn werk gegaan is om te bewijzen dat het klopt. Hij heeft de tijd van Christus rondwandeling niet meegemaakt. Wel heeft hij als heidens arts gehoord van de dingen aangaande Jezus van Nazareth. En wat van Hem gezegd werd, heeft hij naarstig onderzocht (hoofdstuk 1 begin). Lukas zegt als het ware, dat wat gezegd is, heb ik onderzocht en heb moeten constateren, dat het also is geschied. Het zijn geen kunstig gedichte fabelen, maar de waarheid en de werkelijkheid.

Johannes begint in de hemel. Het Woord was God en het Woord was bij God. Zijn evangelie staat dan ook in dat licht. Johannes laat de joden vooral horen, dat de Beloofde tot hen gekomen is als een Licht in de duisternis. Maar ze blijven aan hun eigen duistere bestaan vasthouden. We moeten daarbij niet vergeten, dat de evangelisten alles hebben opgetekend na Christus Hemelvaart. Daarom aan het begin van Johannes evangelie al de constatering dat de joden de Messias hebben verworpen.

Koninkrijk der hemelen. We komen nu bij de uitdrukking het Koninkrijk der hemelen. Deze uitdrukking komen we **31** keer tegen en dan alleen in het Mattheüs evangelie. Verder wordt deze uitdrukking in het hele Nieuwe testament niet gebruikt.

Koninkrijk Gods. Deze uitdrukking komt 5 keer bij Mattheüs voor, 15 keer bij Markus, 32 keer bij Lukas en 2 keer bij Johannes.

Dus in de evangeliën wordt gesproken over “het Koninkrijk der hemelen” en over “het Koninkrijk van God”. De vraag is of er verschil is tussen beide uitdrukkingen of dat beide uitdrukkingen hetzelfde aangeven. Er zijn genoeg uitleggers, die dat onderschrijven. Zij voeren dan hoofdzakelijk aan:

Gelijkenissen die in Mattheüs “gelijkenissen van het Koninkrijk der hemelen” genoemd worden, heten bij Lukas “gelijkenissen van het Koninkrijk Gods”.

Op zichzelf is dit juist. Maar deze uitleggers gaan voorbij aan het feit, dat Mattheüs niet enkel de term “Koninkrijk der hemelen” gebruikt, maar ook een vijftal keren de aanduiding “Koninkrijk Gods”.

Johannes de Doper predikt dan ook, dat het Koninkrijk der hemelen nabij is gekomen (Matt. 3 vs. 2), zoals Christus dat ook zegt (Matt. 4 vs. 17 en Matt.10 vs. 7). Maar als Hij door wonderen, tekenen en gelijkenissen op Zichzelf wijst zegt Hij dat het Koninkrijk Gods tot hen gekomen is (Matt. 12 vs. 28).

Met andere woorden het Koninkrijk der hemelen begint hier en is gericht op de jongste dag, zoals later de Heere Jezus laat horen in de gelijkenis van het visnet.



Daarbij laat Mattheüs ook horen, dat die hier in waarheid tot het Koninkrijk der hemelen behoren, straks ook het Koninkrijk Gods zullen ingaan.

En dit maakt duidelijk, dat er wel degelijk verschil moet zijn en Mattheüs de verschillende uitdrukkingen niet zomaar willekeurig gebruikt. Hij hangt dus verschillende betekenissen aan genoemde uitdrukkingen.

Verskil tussen beide uitdrukkingen.

Nu blijkt dat er in de Bijbel meer is dan alleen maar een verschil van woorden.

Het Koninkrijk Gods richt zich op wat eenmaal Gods Kerk zal verkrijgen. Je zou kunnen zeggen Gods Koninkrijk dat in de hemel is zich vooral uitstrekt naar de toekomst. Terwijl het Koninkrijk der hemelen haar gestalte in de eerste plaats heeft op deze aarde. Daarbij richt Mattheüs zich in het bijzonder tot de joden.

Mattheüs anti de Joodse toekomstverwachting.

Het is vooral ook dat Mattheüs predikt tegen de verwachting in die de Joden hadden. Onophoudelijk voert Mattheüs het Oude Testament aan met de woorden: “opdat vervuld werd”, “zodat vervuld werd”, “toen werd vervuld”.

De Joden verwachtten op grond van de Oud Testamentische profetieën een koninkrijk waarin recht en gerechtigheid zou heersen. Ze verwachtten geen geestelijk rijk, maar een heerschappij hier op aarde, waarbij de troon van David hersteld zou worden.

Zij meenden dat het Koninkrijk Gods op aarde opgericht zou worden, een soort paradijs zou er nu weer komen, zoals ook de discipelen voor de hemelvaart vragen: zult Gij nu het Koninkrijk op aarde op richten (Hand. 1 vs. 6).

Daarom zegt Jezus, dat Zijn Koninkrijk niet van hier is.

En toch heerst nog steeds de gedachte bij de Joden, dat de tempel weer herbouwd, het Messiaanse rijk opgericht zal worden en Israël het uitverkoren volk weer zal zijn.

Betekenis van de uitdrukking Koninkrijk der hemelen.

Wat bedoelt Mattheüs dan met deze uitdrukking “het Koninkrijk der hemelen”?

Bij Mattheüs slaat de uitdrukking het Koninkrijk der hemelen altijd op

God of Zijn werk (de Zaaier, Koning),

Christus of Zijn werk (Mosterdzaad, Zuurdesem, Schat, Koopman),

het Woord van God en de uitwerking daarvan (zaad en onkruid, visnet, maagden).

Let op, dat het **nooit** slaat op een mens of diens werk, al gebruikt Christus wel dat woord, dat een zaaier enz.. maar Christus gebruikt voortdurend beelden uit het dagelijkse leven om vooral voor ons mensen iets duidelijk te maken ten aanzien van de geestelijke zaken.

Zoals Hij van Zichzelf spreekt van deur, wijnstok, herder enz..

Zelfs in de gelijkenis van de wijze en dwaze maagden gaat het niet om de mens, maar om het werk Gods, wat dat heeft uitgewerkt in de mens.

Is dit onderscheid nu zo belangrijk? Ja, want daardoor komen ook de gelijkenissen in een ander licht te staan en we zullen zien, dat hierdoor de gelijkenissen een heel andere betekenis hebben dan we vaak aannemen. Ik denk bijv. aan de gelijkenis van de wijze en dwaze maagden of het visnet. Dan zal ineens blijken dat de dwazen maagden buiten de hemel blijven, terwijl het hier leek dat zij tot het Koninkrijk der hemelen behoorden. Hierdoor laat de Heere horen, dat er binnen het Koninkrijk der hemelen schapen en bokken zijn, levende en dode vissen. Laat Hij horen, dat de uitwerking van Gods Woord tweeledig is.

Het eerste bijzondere is, dat Christus Zijn onderwijs in de vorm van gelijkenissen geeft. Dat staat in verband met het woord van Jesaja dat Israël horende niet zou horen, en ziende niet zou zien. Als de discipelen vragen waarom de Heere in gelijkenissen spreekt, geeft Hij ten antwoord: “Omdat het u is gegeven, de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te kennen”. De gelijkenissen bevatten dus verborgenheden; dat geeft aan dat de dingen die nu bekend gemaakt worden, tot die tijd niet bekend waren.

De dingen die Christus sprak aangaande het Koninkrijk der hemelen waren dus vanaf de grondlegging der wereld verborgen geweest. We zoeken ze daarom tevergeefs in de Schriften van het Oude Testament. En dat zullen we in het bijzonder zien bij de gelijkenissen over de schat, de koopman en het visnet, die we in de aankomende keren hopen te bespreken.

Toepassing.

Dat brengt ons bij de vraag, waar zullen wij ons straks bevinden? Dat is juist de ernst bij Mattheüs, de joden



meenden erbij te horen, maar zonder het werk van een Drie-enig God en buiten het Woord van God om zal er geen ingaan zijn in het Koninkrijk van God. Dan zullen we de schijn op aarde gehad hebben te behoren bij de Kerk, maar er zal straks een gesloten deur zijn.

Daartoe is het onderzoeken van de Schrift noodzakelijk, opdat de Schrift ons eigen hart zal onderzoeken. Wat zal het zijn als we meenden dat het goed zit, er is geen olie des Geestes in ons hart, dan zal de deur gesloten blijven. Maar welzalig als de zaligheid niet ons ligt, maar in hem, Die door gelijkenissen spreekt.

Vragen:

Johannes de Doper zegt, dat het Koninkrijk der hemelen nabij is, hoe wijst hij Hem dan aan?

Als Christus zegt, dat het Koninkrijk tot hen gekomen is, waar zou dat dan in het bijzonder op zien?

Waarom openbaart Christus Zichzelf niet, maar verwijst Hij telkens naar het Oude Testament?

Heeft dat ook voor ons nog steeds betekenis?

Aantekeningen: